

ALMATRET

LA GARBINADA

Març de 2007

NÚMERO 30

EDITORIAL

Des que el 1898 Espanya va perdre Cuba van començar a sorgir moviments polítics, literaris i socials que alertaven d'una situació que es va acabar anomenant el "conflicte de les dues Espanyes", una que bevia de les fons de les corrents Europees, més liberal, progressista i laica; i l'altra conservadora i tradicionalment canònica.

El punt àlgid d'aquest conflicte es va viure amb la Guerra Civil (1936-1939) i després amb el règim franquista (1939-1975) va estar silenciada per imposició. A l'època de la transició va estar silenciada per cautela i perquè no es volia un judici històric, doncs bé, com quan s'havia de procurar atendre les diferents realitats territorials, i donar sortida al que havia perdut veu durant anys, es van limitar a posar pedaçs a allò que el franquisme havia destrossat; encara que les dues Espanyes continuaven latents, ara, quan la transició ha deixat de ser la fita històrica en la consciència col·lectiva es torna a fer present la dualitat entre el progressisme i el conservador, un abisme que se'ns vol recordar dia rere dia com un insult ranci de pur vell, se'ns vol almar inútilment i se'ns vol exaltar fent més gran l'abisme, polaritzant postures en lloc de tenir en compte la diversitat i considerar-la una riquesa.

L'Espanya UNA, GRANDE I LIBRE, va marxar amb Cuba i mai més ha tornat a ser així, ara se suposa que intenta evolucionar.

Vivències i records

Quan jo era petita, les escoles del carrer Sant Joan no existien. Totes les Escoles estaven a CASA DE LA VILA. A la planta baixa hi havia l'aula dels parvulets; on ara hi ha la Secretaria era l'aula de les xiquetes de primer grau, al Saló de Plens, el segon grau de xiquetes. I els xiquets? On eren? Ah! ... corrien aquells temps de ... "los niños con los niños y las niñas con las niñas".

Els xiquets tenien les aules a casa Molins, al carrer Sant Joan, un lloc estupend; al darrere tenien molt terreny per jugar i per córrer i a la planta baixa hi havia la Sala de Ball, cada diumenge tocava l'orquestra formada per músics del poble que, un dia a la setmana, tenien assaig al cafè de Casa Florensa.

Les senyoretes mestres, que jo recordi, eren la Srta Reig, que tenia les xiquetes més grans, la Srta Venturera (que va viure a casa nostra fins que es va casar) tenia les xiquetes de primer grau, i al parvulari la Srta Blanca que va venir de molt, molt lluny, juntament amb el Sr mestre dels xiquets, que es deia Sr Elies. Tots dos eren castellans: "Menuda" tasca els esperava per fer aprendre el castellà a tota la canalla del poble ...! Allò no va ser gens fàcil, però sí molt divertit; als pocs dies de començar les classes ens vàrem fer un castellà a la nostra mida, a l'ull li deïem "ullo", al nas "naso" ... i així anàvem tirant enmig d'uns grans tips de riure.

No cal dir que el pati de l'escola era la gran plaça del poble que aleshores estava tan pelada que no hi havia ni escales a l'Església. Les xiquetes grandetes jugaven "a saltar a la corda", als "todos" (aquells ossets que sortien de les potes dels corderets i que les nostres mares ens guardaven. No us en recordeu?). El joc el formaven quatre ossets i una boleta o "singueta"; el lloc preferit de la plaça era la porta de casa Joanet de Florensa, perquè era fonda i fina; i un altre lloc era el pedrisset de la Casa del Sr Rector Mossen Josep, que fou el primer que va venir al poble després de la Guerra Civil.

Un dia, mentre jugàvem a la plaça, hi va haver una cosa mai vista ... un bateig d'una colla de xiquets i de xiquetes grans!

Això era una cosa molt estranya perquè els pares sempre ens havien dit que ens batejàvem l'endemà de néixer, o com molt tard als dos dies. No sabíem què passava, no enteníem res de res; però al cap de poca estona una xiqueta va dir: "Ja ho sé! Aquests que bategen com que tenen noms catalans, ara els posaran noms castellans". La cosa va anar més o menys així, perquè a Sol li van posar Antonio, a Llibertat, Mercedes (i els que no recordo ja em perdonareu).

La Sra Blanca explicava un dia a classe com es deia en castellà a la Lluna, "se llama Luna", als núvols, "se llaman nubes", i "¿Al Sol como se le llama?" i tota la classe va respondre "al Sol se dice Antonio", i era cert, no?, l'havien batejat el dia abans. Total, que a Sol vàrem continuar dient-li Sol tota la vida, per més que el bategessin en castellà.

Fins un altre dia, que us contaré una altra història.

Maria Fenosa Mariné

En aquest exemplar :

Opinió
L'Ajuntament infernal, Salut,
Altres notícies, curiositats...

L'Ajuntament informa:

Parcs eòlics – Tal com es va fer en el seu moment amb l'empresa Neg Nicom (veure nº 19 de La Garbinada), s'han signat els convenis de col·laboració amb les empreses Empordavent S.L i Ecotecnia S.C.C.L per al desenvolupament dels seus parcs al nostre terme; aquests convenis contenen acords econòmics i socials, des del moment de la seva signatura fins al final de l'explotació dels parcs.

També s'ha signat el conveni econòmic de col·laboració amb Aere (gestora de la realització de les línies elèctriques d'evacuació dels parcs), per a la construcció d'aquestes línies en el terme municipal.

La Generalitat ja ha otorgat a Aere, la llicència administrativa per fer la subestació elèctrica a Almatret.

Ronda Nord – S'han tret a subhasta les obres corresponents a la realització d'aquest projecte.

Filador – S'han tret a subhasta les obres corresponents a l'arranjament del Talús del Filador, segona fase.

Servei d'aigua potable – Segons la reglamentació, és necessari disposar d'un Pla Director d'aquest servei; s'ha demanat a l'Agència Catalana de l'Aigua una subvenció per tal de sufragar les despeses que es deriven de la seva realització.

En un altre ordre de coses i atès que actualment s'estan realitzant les obres del reg Segrià Sud en el terme i que el nostre municipi pot patir de dèficit de subministrament d'aigua en determinades èpoques de l'any, s'ha sol·licitat a la Comunitat de regants una dotació de fins a 50.000 m3/any.

També en previsió de l'augment del consum (per nous habitatges i serveis al poble) està previst un nou equip de bombeig i automatització, al mateix temps que adaptar-lo si es pot, a les noves tarifes elèctriques, de tal manera que s'augmenti l'eficiència, és a dir, donar el servei al menor cost elèctric possible. El cost aproximat és de 17.600 €; per ajudar a sufragar-lo, s'ha demanat la substitució de l'ajut del PIM 2006, a la Diputació de Lleida.

Zones de regadiu – S'estan fent reunions amb la Subdirecció General d'Infraestructures Rurals, per avaluar l'interès d'un estudi de transformació en regadiu a la zona de Ribera d'Ebre i Segrià.

Estudi de mobilitat – Dins del Pla Urbanístic, la Generalitat demana una avaluació de la mobilitat generada. La Secretaria per a la Mobilitat ens comunica l'atorgament d'un ajut per fer aquest estudi.

Contractació de treballadors/res desocupats – S'han demanat subvencions al Departament de Treball per la contractació de:

- una cuiner(a) – monitor(a) per al menjador de l'escola, curs 2007 – 2008.
- una persona per a activitats d'obres públiques i construcció (zones ajardinades, de lleure i d'altres) durant 6 mesos.
- una persona per a activitats de desenvolupament cultural (turisme local, marcar rutes de senderisme i BTT), 6 mesos a mitja jornada.

Pòlisses d'assegurança – Ens hem adherit a la pòlissa d'assegurança de responsabilitat civil i patrimonial de la que és prenedora l'Associació Catalana de Municipis i Comarques.

Socorristes – S'ha signat el contracte de servei de socorristes per a la Piscina Municipal a la mateixa empresa de l'any passat.

Mobiliari local social – S'ha sol·licitat subvenció a l'Institut d'Estudis Ilerdencs.

Llar del poble – S'ha demanat a Treball (propietari de la Llar del poble) la cessió definitiva d'aquest local al municipi d'Almatret i, en el cas de no poder ser, la renovació del conveni actual.

Pressupostos 2007 – S'han aprovat i sen informa en els fulls adjunts.

Fem salut

Els aliments ens fan falta per obtenir-ne l'energia i els diferents nutrients necessaris per a la vida. L'alimentació equilibrada és un element bàsic per gaudir d'una bona salut i per a la prevenció de moltes malalties. També els àpats ens poden donar satisfacció i ser un moment propici per la convivència i el desenvolupament de les relacions socials.

Però no tot són "flors i violes"; sovint ens arriba informació de l'existència de malalties trameses per aliments; exemples típics són les toxinfeccions alimentàries produïdes per ous en mal estat (o productes derivats) o d'altres provocades per la ingestió d'alguns peixos. "Al final no podem menjar res!", sens dir que comenta molta gent.

No cal pas alarmar-se; ben al contrari; el que cal és estar ben informats i deixar-nos guiar per les opinions dels professionals entesos en el tema. És important assegurar-nos de la manipulació higiènica dels aliments, tant a fora com a casa. És per això que donem les següents pautes:

Els ous:

Tenen un important valor nutritiu.

Són molt sensibles a la contaminació per bacteries que poden provocar vòmits i diarrees; per evitar-ho, cal fer la manipulació adient:

- En el moment de la compra, els ous han de tenir la closca neta, sencera i sense signes d'humitat; la humitat facilita la multiplicació dels gèrmens, la desintegració de la barrera protectora i la contaminació.

- S'han de conservar a la nevera, en el seu compartiment i separats de la resta d'aliments.

- En la preparació dels aliments amb ous: No fer servir el ous que hagin sobrepassat la data de consum preferent. Rentar-se les mans abans i després de manipular-los. Netejar els estris que hi hagin estat en contacte. No trencar-lo en el mateix recipient on després s'ha de batre, ni separar la clara del rovell amb la closca de l'ou. Comprovar, un cop trencat, que no deixi anar cap olor estranya. Coure a una temperatura que arribi a uns 75º C.

- Un cop cuinats els aliments que contenen ous s'han de consumir o guardar-los al refrigerador.

continua a la pàgina següent.....

El peix:

També el peix té un important valor nutritiu.

Darrerament es comenta que el consum d'alguns peixos pot portar problemes per a la salut, perquè només estan contaminats per *Anisakis*.

Cal saber que els peixos que tenen aquest risc són sardines, bacallà, salmó, lluç o verat, però **solament si es mengen crus o poc cuinats**, hàbit poc freqüent en el nostre entorn.

Hi ha diferents processos que eliminen l'*Anisakis* del peix cru, evitant així la contaminació a l'home:

- Congelar el peix cru a una temperatura inferior a -20°C durant les 24 - 72 hores prèvies al seu consum.
- sotmetre'l a temperatures altes ($55 - 70^{\circ}\text{C}$); per tant també és segur consumir productes fumats en calent i els pasteuritzats.

Ja feia dies que ens passava pel cap d'organitzar una marxa de BTT al poble i per fi ens vam decidir! El passat dia 18 de març va ser el dia escollit.

Quina millor manera que la gent conegui el nostre terme? Els participants van passar per molts indrets i van quedar sorpresos de les vistes que tenim, dels miradors... en fi uns paisatges meravellosos!, el bonic del cas és que tothom ens comentava que no seria l'última vegada que visitarien el nostre poble, que tenien moltes ganes de descobrir més indrets del municipi i la nostra història, i vés per on, ja creiem que és hora que ens fiquem a treballar plegats per poder crear una xarxa de rutes turístiques que transcorrin pel terme per donar a conèixer el valor natural, històric i paisatgístic que té Almatret. I que millor manera que fer-ho a cavall de la bicicleta o a peu, que la gent pugui gaudir de la natura.

Doncs crec que ens hi ficarem, i com totes les coses que ens proposem en aquest poble, ha de ser un èxit, tal com ha quedat ben demostrat el dia de la marxa i per això aprofito per donar les gràcies a tothom i dir-vos que si d'una cosa ens podem sentir orgullosos és de veure que tenim un poble que funciona! GRÀCIES ALMATRET!!!

David Duaigües

ALMATRET – "Un poble amb il·lusions"

Com tots ja sabeu, Almatret és un poble petit, llunyà i amb una població envellida.

Això no vol dir res, i em sembla que malgrat a totes aquestes característiques, els que ens l'estimem lluitem per tirar-lo endavant.

Tot va començar passat l'estiu, quan un grup de nenes d'11, 12 i 14 anys em varen demanar amb molta il·lusió si els ajudaria a preparar un escalan-hi-fi; ja tenien pensades algunes actuacions i fins i tot alguns passets de ball per muntar les coreografies pels ballets.

Les vaig veure tan il·lusionades que fins i tot a mi em van animar per tirar-ho endavant. Vàrem buscar més nens i nenes per omplir l'espectacle, del poble i dels que no hi poden ser sempre però que se l'estimen com nosaltres i venen els caps de setmana i totes les vacances i dies festius de l'any. També es va buscar més persones grans per col·laborar amb tota la resta (l'equip de so, presentacions, vestuari, llums, etc).

Després d'uns quants mesos assajant, ja estava tot a punt.

El dia 4 de febrer, vàrem veure com aquest somni ple d'il·lusions es feia realitat; el local de la Societat estava ple de gom a gom, no hi cabia ni una agulla.

Només de veure com tots aquells infants, plens de nervis, esperaven que s'obriessin les cortines per poder fer passar una estona plena d'alegria a tots els assistents, ja se'm va posar la pell de gallina i els ulls plorosos.

Tot va anar de primera; varen presentar, cantar i ballar, amb la il·lusió i les ganes de fer oblidar a tothom els problemes i els nervis que ens porta la vida quotidiana i el dia a dia.

Voldria agrair a totes les persones que, amb la seva presència, varen donar suport a tot el grup d'artistes; a l'Ajuntament d'Almatret per la seva col·laboració en deixar-nos la sala tots els dies que la vàrem necessitar; a tota la gent que hi ha sempre darrera d'uns artistes (equip de so, llums, vestuari, perruqueria, decoradors, etc ...) i, sobretot, a aquest gran grup d'artistes d'Almatret que donen vida, alegria i il·lusió a un poble tan petit i que gràcies a ells, es fa tan gran com qualsevol ciutat.

Al final de l'espectacle l'emoció va poder amb mi, però em sembla que no vaig ser l'única que va deixar anar alguna llagrimeta.

Espero poder tornar a viure aquests moments d'unió de gent de totes les edats, ben aviat.

"Endavant Almatret"

Esther Ballesté

Carta oberta

Hola a tot el poble. El meu nom és Mª Rosa i crec que tot el poble em coneix. Avui, dia 25 de Gener, és una data especial per a mi, per al meu germà Joan i ma MARE Leonor Jové Mur, aquesta dona que ens ha criat i ens ha volgut, a tots dos, com a fills. Doncs si, a partir d'avui, Joan i jo ens diem, amb molt d'orgull, Puig Jové. Sempre he volgut molt a aquest poble i a la seva gent que de petita em varen acollir amb molt carinyo, i sobretot a la meua família d'Almatret que m'han acollit com a part de la seva i m'estimen molt.

De petita, he passat vacances ací amb la iaia i l'avi, que mai podré oblidar.

De gran he vingut sempre que he pogut, amb Toni i els meus fills i ara amb la meua néta que s'ho passa fenomenal.

El meu pare també volia molt aquest poble i la seva gent, tan simpàtica i acollidora, com no n'hi ha en cap lloc, i això no podré oblidar-ho mai.

Per això us escric, desitjant que la meua carta sigui llegida per tots vosaltres i per dir-vos a tots, simplement GRÀCIES. Fins aviat, si Déu vol.

La "petita" M^a rosa, ara, ja pertany a Almatret.

Mª Rosa Puig Jové

Equip	GARBINADA
Coordinació:	Glòria Arbonés, Núria Pujol.
Redacció:	●.....
	Glòria Arbonés, Miquel Camarassa, Alicia Pons, Núria Pujol, Mònica Rius.
Editorial:	●.....
	Núria Pujol, Mònica Rius, Alicia Pons.
Muntatge:	●.....
	Miquel Ballesté
Fotos:	●.....
	Alex Florensa
	Amb la col·laboració de l'Excl. Ajuntament d'Almatret:
	Telèfon : 973 13 80 13 Fax : 973 13 80 87
	E-mail : ajuntament@almatret.ddi.net